

Luceafărul

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor din Republica Socialistă România

SUB SEMNUL PREGĂTIRII MARELUI FORUM AL COMUNIȘTILOR: CONGRESUL AL XIII-LEA

VOINȚA UNANIMĂ

Inscris în filele de calendar ale acestei toamne, în cronică gîndurilor și sentimentelor noastre, Congresul al XIII-lea al partidului, evenimentul cel mai important de care ne apropiem și din perspectiva cărui țara întreagă, întregul popor, își dau măsura cea mai înaltă a faptelor și acțiunilor revoluționare primite în aceste zile noi confirmări de spirit și atașament, noi argumente și motivații de ordin politic, economic și social prin care luăm act, cu justificată mîndrie, de condiția și relieful proprii noastre contemporaneității. Vizitele de lucru ale secretarului general al partidului, participarea și cuvîntarea sa la conferința organizată de partid a municipiului București ne readuc în memorie un întreg traect istoric străbătut de la Congresul al IX-lea și pînă acum, o imagine cât se poate de elocventă a tot ceea ce înseamnă economia, știința și cultura țării în tot acest răstimp în centrul și pe durata căruia iluzinează distinct și cu cea mai mare forță de penetrație gîndirea și activitatea eroică, neobosită, eufecul și acțiunea în permanență vii și cutezătoare ale celui cărui partid și țara i-au incredințat cîrmile destinului național și al urmează, în cea mai strînsă unitate, pe calea înfăptuirii unei opere fără precedent. Acest traect trece prin biografia noastră a tuturor și se constituie în criteriul și norma ale celei mai fecunde experiențe.

O inimă profundă a marcat din temelii toate domeniile și compartimentele muncii și vieții sociale, un spirit nou, revoluționar, a propulsat și propulsează toate demersurile și căutările noastre în materie de construcție economică dar și morală în cel mai deplin sens. Pe filiera tuturor forumurilor comuniste care au urmat epocalului eveniment care a fost Congresul al IX-lea se înscriu programele dezvoltării și propășirii noastre, se înscrie țara în cea mai fertilă și mai prodigioasă epocă a sa. Congresul al XII-lea și Conferința Națională ale partidului au deschis noi orizonturi apropiind tot mai mult împlinirea unei perspective de durată și transformînd-o în realitate complexă, durabilă, cu suporturi dintre cele mai revelatoare în însuși modul nostru de a fi și trăi. Sîm în această însăși viabilitatea marii opere inspirate de partid și de secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, stă faptul de oricine vînt și înțeles că, în identitatea sa de gînduri și aspirații, o țară formează o singură entitate cu conducătorul său și în toate demersurile, în toate rîndurile și toate eforturile sale se sprijină pe voința și forța sa launtrică, descoperind și punînd în valoare toate resursele sale de devotament și abnegație, întregul său potențial creator, între care experiența istoriei și exercițiul însuși al libertății și demnității, al independenței în durata și sensul ei multiplu, la zi, sint zăcămintele de aur cele mai de preț.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu - tovarășul de Marin Nicolae

De drept și de fapt: TRANSILVANIA

Transilvania este încă turmată a istoriei noastre moderne. De aici a început comunismul românesc, prin care s-a realizat în țara noastră o revoluție europeană, dar care se realizează în continuare în condiții de mare libertate, egalitate și fraternitate, puternică și durabilă pe o civilizație străveche. Ne înfruntăm cu Transilvania, fiindcă în atîtea împrejurări citire, care ar fi înfrînt, poate orice altă rezistență, ea și-a pastrat forța de luptă, idealurile și speranța. Fostă patrie a „tricolorului ilegal” și a onomasticii latinești (și prin aceasta românească), Transilvania este pîrlă și cartea de înfrîntură. Trei prin Lugoj și te oprești la mizul în care se poate vedea, între altele, nesfîrșitul joc al ascunderii tricolorului de ochii cenzurii: în broderia cămășorii, în monogramele de pe stifele, în firul ștergarelor, ori în înfrînturile de pe coșoare.

Prin Transilvania a ajuns la noi, din istorie, consecvența și înfrîntă în fața idealului național: de aici ne-au venit mereu, în secole, gustul libertății și al demnității, căci într-o bună parte a acestui teritoriu și-au avut patria Dacia Liberi. Din Transilvania ne vin primele forme ale organizării statale, în unele dovezii istorice ale ospitalității românești... Pe aici, Europa a intrat în Carpați, aducînd curentul revoluției și al mișcărilor naționale moderne. În Transilvania au fost supuși la supliciul luptătorilor pentru cauza românească, asemenea ereticilor din Evul Mediu: aici, vreme de secole, s-a purtat „suprema și just considerată aceea de a simți și a gîndi româneste. Cine nu cunoaște istoria Transilvaniei nu înțelege cu greu sofisticatul sistem de umilințe în care s-a înfrînt, în vreme, românii de aici. Prima mare tentativă a eliberării a făcut-o, de știe, Mihai Viteazul. Acest mare vizionar și-a depășit cu mult timpul și de aceea a trecut să piară. Căci numai asemănarea e prietna umirii — or fi fost îndreptățiți să spună marelui rătăcitor. Ori tocmai această asemănare nu a fost niciodată pe placul autorităților din Transilvania. În colecția documentelor *Lesle-Hop* din Sibghet se află citeva necesare, cu o recenzie de peste 150 de ani, care „oprirea” cu fidelitate opere ale lui

Ion Longin Popescu

Continuare în pag. a 7-a

PRAG DE PATRIE

Noi moșii ținem patria-ntr-un pumn
Ori într-un prag de casă
Spre seară cînd cuvintele apun
Începe gura-n fluier să vorbească

Si-atunci se-aud pe fiecare deal
Înflorate stielele cum joacă
Tineri frumoși pun noaptea
peste cal

Si-ntr-un galop de dragoste
se-neacă

Pe margini rare tulnicile aprind
Focuri de dor prelung încercute

Dumitru Mălin

TIMP COMUNIST

Această epocă a răsărit din gînduri mari, luminate de iubirea totală față de patrie, de om și de viață...
Ea este cea mai albastră dimineață... surplusul de albastru colorează ochiul bunei-priviri.

Tara e spațiu sentimentelor, ne asemănăm din tot-n fiu numai și numai prin puterea neîntreruptei iubiri.

Spun: epoca Nicolae Ceaușescu înseamnă istoria cea mai blîndă, zidirea cea mai înaltă... fiecare piatră de hotar este o inimă, nu piatră.

O, și tu Dunăre devotată, opă înmulțită triumfal,

Valeria Deleanu

REPERE LITERARE CONTEMPORANE

Timp și memorie în roman

Romanele lui Laurentiu Fulga par, sub aspectul tensiunii epice, variante ale aceleiași stări de spirit, mereu nuanțate la nivelul intensității trăirilor, de aici parcurează lor cu un sentiment de incitare. Afîndu-si geneza în febra elaborării, un destin îl prefăcîndu-se în călăuză, ordinea scriiturii, cronologia factologică, regimul planurilor narative, motivațiile temporale (comprimarea și dilatarea timpului) sugînd o logică de abandonare țipare consacrate atît în scrierile intime al structurilor narative, ale simbolurilor conjuncte în termeni, relații și situații opozente. „Abia atunci mi-am dat seama că destinul lui Heronim — protagonistul din *Salvați sufletele noastre* n.n. — era însuși destinul Eu”, sună o frază de sfîrșit (p. 349) din ultimul roman al autorului. *E noaptea și e frig, seniori* (Editura Cartea românească, 1983).

Puține cărți pun finia umană, într-un mod atît de radical, în raport direct cu experiențele sale fundamentale. Pentru autorul *Strănutului paradisiac* și al *Morții lui Orfeu*, al *Fascinației* și al demersului esigmatic, ontologic și cognitiv, din *Salvați sufletele noastre*, literatura este o continuă și seducătoare provocare a memoriei, a imaginației și a timpului.

Inițiativa epică e decisa de specificul unei lucidități de o altă comotație decît cea camilpetrescănă, ce permite realizarea unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui, transferuri senine dintr-un plan al realului în cel al imaginariului, soluționări ale conflictului prin situații-limită, travestiri onirice etc. Supravegherea, ordonarea „existenței” sub lupa sensibilă a conștiinței ce la act de dimensuni și conștiințele tragicului devin motiv de reflecție atît asupra destinului uman în general — afectat de diminuarea alternativelor — cît și asupra mecanismului creației și deci (și) a destinului creatorului. Împlicarea în actul de „transferare” se face în termenii unei categorice premoniții: „Așa mi s-au născut toate cărțile, în mare zăbateră și devoratoare suferință” (p. 120). Scrisul e nu un palliativ ci însăși esența devenirii intru conștiință. De aici și utilizarea unor simboluri — drumul, interiorul, oglinda etc. — înnoate atît din rîndul destinului, cît și printr-o realizare a unor conexiuni surprinzătoare în ordinea existenței, dedublări ale Eu-lui

ANALITICUL LITERATURII TIMPARE

Historia literaturii române cunoaște drept una dintre constantele ei, care îi dă originalitate și un pronunțat specific între literaturile europene, coordonata populară, folclorică, a creației literare, apelul neconținut la un zăcămint de substanță veche autohtonă care a influențat și a marcat periodic literatura cultă. Așa procedaseră marii scriitori ai vechimii, Dimitrie Cantemir printre ei, tot astfel pașoptiștii milidoni, romantismul românesc, Eminescu mai ales, Lucian Blaga, Mihail Sadoveanu, toți scriitorii importanți ai literaturii române a căror operă are ceva de spus la comparația cu literaturile altor spații geografice.

Literatura contemporană românească, dezvoltând tradiția acestei puternice linii specifice, a făcut din creația populară, adaptată la derideratele moderne, o și mai fructuoasă materie fundamentală a cărei funcționalitate e, printre altele, și aceea de a contribui la păstrarea caracterului specific al artei naționale. Creatorii tineri, urmând îndemnul de o excepțională însemnatate ale secriarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care le recomandă „să bea din același izvor ca părinții, ca strămoșii lor, să

nu fugă spre alte izvoare sau „a ulcioare, chiar dacă sint poleite”, probează prin creația lor continuitatea acestui proces. Numai o literatură care își trage seva din izvoarele poporului nostru — continua tovarășul Nicolae Ceaușescu — din forța și vitalitatea poporului nostru va deveni o literatură cu adevărat clasică”. Pagina pe care o propunem în acest număr, dedicată fenomenului literar tinăr și semnificației creației populare în asigurarea acestei continuități, probează, credem, convingător, că literatura tinărar se află, prin reprezentanții ei cei mai valoroși, pe o linie literară solidă, întemeiată pe tradiție.

Ecoul etnic și civismul poetic

Pe nru-cine pătrunde fără prejudecăți (dar nu și fără simț) în grădina liricii noastre, tabloul ivot — la o rădăcină ochire — refuză monotonie unei formule — poetic tinăr se diversifică bogat captiv filonice lirice în care ecoul etnic se aude, ecoul etnic se trează forind straturile spiritualității românești, limbă stenografică citadină solită de sentiment apar ce care reînnoaște legăturile cu tradiția (nu de scurtă respirație ci apărând mizele unei literaturii); sentimentul rămâne materia poetică — poezia.

Găsec ută această recapturare, plantind — pentru discuția ce urmează — câteva repere, aducând în scenă nume importante ale liricii tinărar. De pe o platformă comună (fără născute deosebiri) — demitificarea „sufletului” și „concurăta” de tentativă sacralizării la Adrian Popescu sau sacralizării la Ion Mircea, decepționismul lui Dinu Flămând se echilibrează cu puseul vitalist-caligrafic al lui Horia Bădescu, efortul ordonării la Paul Balahur nu exclude reinventarea vizului la Nicolae Dan Frunteleată, pasiunea pentru „cuvinte” preocupat de istorism (în cazul lui Corneliu Vadim Tudor) are ca pandant poezia ca „sfințită eresia”, complicat elaborată în retortele atelierului lui Aurel Sorobetea.

Adrian Popescu înțelege poezia ca valorizare identică a lumii, revărsare a primordietății și puritate, conservând „un iz de lucru vechi și neuitat”. Omul e apropiat naturalului, realul e redescoperit din unghiul sărbătorescului, al dumnicului. Textul e saturat de o imaginație spiritualizată, cunoscând voluptatea nămurii, falduranta și fragilitatea dăinării. O concretete delicată celebrând elementele respiră poezia sa, imbatată de inefabil, aparținând unui stilist elegant. Misterul, străvezimea, ofilirea îmbracă sensul paradisiac al universului liric, dorința de armonie; dezghizamentul abstract nu anulează impulsul localității; poetic tinăr și posibil într-un spațiu matricial, Adrian Popescu evocă „limburile transilvane”, surusul magic al limbii și zarea păduroasă. Abandonul reveric, reculegere păstrează bucuria cuvintului; herofilitate naturii alcătuiește o scriere sacră, decorativismul imagistic (de un naturism deosebit, cum-mi văzut) se transfigurează extatic, negând materialitatea. Spiritualizarea înseamnă purificare, desprinderea din „brațele înfocate ale Materiei”, poeticul sacralizează dubind o artă străveche, grauri uitate, rinvind transparența, unind — în echilibrul plăpând — amestecul și tinuța esoterică (memoria livrescă). Suav și agrest, plecând de la banal dar nefrind — prin vocație alchimică — în banalizare, Adrian Popescu impacă notația realistă a faptului cotidian cu undă misterioasă, lumina dibuză, aburul sacru.

Sub auză de narcisism a pornit la drum Ion Mircea. Neștiut și să se sporească titlurile cu riva industriosoasă a altora, poeticul își îngăduie gestații lungi. I s-a reproșat, de asemenea, și absența pulsului vital, la acestea toate, Ion Mircea răspunde confundându-se în amoralitate, complicități adică șemele eripide dintr-o altă lume, descoperind amprentele din Cartea cu imagini, devenite emblematice pentru universul său poetic. E un lirism gnomic deci, care — istă — la ultimul Ion Mircea s-a „dechis”: purismul palpează realul, poeticul evadează din propria formulă, Ion Mircea parcurge drumul invers, de la text la viață, dar deslegând rolul intermediar al limbajului poetic: sacralizându-l. El pătrunde în lumea pro-adamică a epocii folclorice, în pacea în-creații, în „dimineața speculor”, cind convietuirea elementelor antinomice otăgă la o vizuie Oximoronică. Acest joc de oglindă paralele se continuă la infinit, într-o vizuorie ritualică plonjind în mitologia amintirii. Doar memoria escavează o imagine edificatoare a timpului, ancorată în „fericițele dimineți ale silicului”. Ion Mircea face un efort recuperator, el roborază încreștând într-o căutare tensionată de conflict dintre primordietate (esențializată) și entropia galopantă, hranită aceasta de multipli lui Unu, „implicabili și monstruoși”. Prin resacralizare, Ion Mircea accede la realul esențializat; epurarea realului și apusul nămurii lui îl condă la puritate de plecare, cind „pare abia la început creația lumii”. Doar apărând experiența sa metempsychică e repetitivă.

Lingă acestia, Horia Bădescu pare un tradiționalist, căruia îi lipsește, cum s-a observat, vocația bufoneriei. Poetul e sensibil la mișcările de lectură asimilate, manifestând echilibrul și constanță. Simplitatea (clădită îndelung, răbdător și transparența traversează toate încercările sale: Horia Bădescu n-are superștia genurilor, remodelând cu har tipare consacrate. În Stare birantă, o frumosoasă cântare de balade, stilizarea delicată sub stea matăină — răsărită boema „cavalerilor de dimineață”; mestegărie villonescă, zburdălnicia jargoului baladesc, lu-

...Arta și literatura contemporană trebuie să păstreze și să dezvolte specificul național al culturii noastre realizat de-a lungul anilor prin înțelepciunea și talentul creator al poporului, să fie — cum spunea poetul — „suflet din sufletul neamului.”

NICOLAE CEAUȘESCU

Maria Cesto: „Despre viață”

Permanența ca temă romanescă

La rădăcinile creației literare se poate pune întrebarea: ce este literatura? Este o creație artistică care, prin mijlocul limbajului, exprimă și comunică o anumită experiență de viață, o anumită viziune a lumii. În literatura românească, această temă este abordată de-a lungul timpului, de la epica antică până la poezia modernă. Permanența ca temă romanescă este o caracteristică distinctivă a literaturii noastre, care reflectă continuitatea și identitatea națională.

Permanența ca temă romanescă este o caracteristică distinctivă a literaturii noastre, care reflectă continuitatea și identitatea națională. Aceasta se manifestă în diverse genuri literare, de la epica antică până la poezia modernă. Temă centrală în creația literară, permanența este abordată de-a lungul timpului, de la epica antică până la poezia modernă. Aceasta se manifestă în diverse genuri literare, de la epica antică până la poezia modernă.

Spiritul cărților populare

C-ei drept, șoantă la prima vedere, afirmația potrivit căreia cărțile populare pot fi considerate, pe anume laturi, adevărate expresii-țesaur ale etniei românești, nu este hazardată și paradoxală decât în aparență. În realitate, scrierile și paternitatea, uneori cunoscută, alteori nu, plează într-adevăr mai degrabă împotriva, criteriile și modalitățile de receptare, altfel spus, adaptarea la necesitățile autohtone și îndobândirea circulației diferențiate firește pe întreg teritoriul românesc demonstrează, în schimb, contribuția substanțială a literaturii populare scrise, alături de alte forme de civilizație, la generalizarea și consolidarea unor matrice spirituale-comportamentale, de mentalitate și limbă, care vor influența ulterior în structurarea de profunzime destinele culturii românești pe direcția esențializată distinctivă. Specialiștii reputați, aparținând diferor discipline umaniste, își interesează de mai multe decenii eforturile științifice în acest sens cu rezultate, s-o recunoaștem, meritori și perspective din cele mai promițătoare.

Într-o lucrare de mare interes științific, intitulată „Cărțile populare în România”, autorul prezintă o analiză detaliată a acestor opere, evidențind rolul lor în formarea și dezvoltarea culturii românești. Cărțile populare sunt considerate ca fiind o sursă importantă de cunoaștere a mentalității și limbajului popular românesc. Acestea reflectă valorile și tradițiile naționale, fiind transmise din generație în generație.

Adrian Dinu Rachieru

copii sau, mai rar și parțial, povestitori, le-au folosit cu surs și adesea cu deplină eficiență. Un savant în materie, I.C. Chitișia, distinge mai demult două planuri principale spre care se adună inserțiile localizatoare: a) cel al elementelor istorice, etnografice și culturale, și b) cel al temelor folclorice. Exemplificările care indică întrebunțarea cadrului de basm, a termenilor evocând realități sociale, istorice și culturale românești sau a unor cuvinte și expresii frecvent întâlnite în folclorul sunt dovătoare. Schimbări substanțiale, fertile în interpretări, vizată însă și tiparele epice, la nivelul temelor și îndobândi al motivelor: împliniri, reduții, interferenți. Asemenea modificări sunt mai ușor detectabile în cărțile populare mai vechi și cu surse în folclorul popular respectiv (Cărțile populare în literatura românească, vol. I, Studiul introductiv, I, 1983).

Depistate, clasificate și interpretate cu ajutorul metodologiei comparatiste, localizările de acest fel reprezintă mărturi concludente și evidențiază aportul definitoriu al literaturii populare scrise la întregirea unei imagini cu mai cursive a istoriei și culturii noastre din secolele mai departe. Fiindcă distribuția în toate mediile sociale a urmarit și a rezulat într-adevăr și scopuri educaționale. Proverbele și fabele, spre exemplu, ne gândim desigur la cele adăugate fondului comun, universal, au prezonțat adevărate idealuri tipologice cu neîndoielnică valențe instructive, care se pot reasambla în retrospectiva vremurilor imemorabile, cind cărțile populare constituiau singura literatură a întregii națiuni; itinerariile integratoare, întreprinse de Al. Duțu, făgăduiesc concluzii majore. În același timp însă, circulația nelimitată a acestor cărți populare, care se pot reasambla în retrospectiva vremurilor imemorabile, cind cărțile populare constituiau singura literatură a întregii națiuni; itinerariile integratoare, întreprinse de Al. Duțu, făgăduiesc concluzii majore.

Cele mai intens solțitate și mai vechi dintre cărțile populare descind, se știe, din spațiul asiatic, cu posibilități de situare geografică relativ precisă. Traduse la început în limbile antichității clasice: egipteană, greacă și latină, au migrat mai apoi prin transpunerea în limbile popoarelor moderne și în țările din centrul și apusul bătrânului continent, stimulând creațiile locale. Conceptele, asadar, în limbi săr dialecte ale extremității orient, în prima vîrstă a circulației lor, toate aceste cărți populare purtau pregnant și aproape exclusiv, era de așteptat, însemnele realității socio-culturale care le-au dat naștere. Odată cu depășirea perimetrului național sau ale seminției, cu integrarea lor în aria universală, începe însă un complicat proces de adaptare a conținutului și a formei la împrejurările de viață și civilizației ale popoarelor receptoare. Căci tradiția unei cărți, într-o vreme cind nu existau posibilități de multiplicare prin tipar și nici prea mulți cărturari care s-o facă, presupunea

Asimilarea cărților populare pe solul românesc prezintă frapante similitudini de procedură cu procesul parcurs de celelalte popoare europene. Fazele răspîndirii, desăgurate pe secole întregi, constituie tot atâtea preluzii de „transformare în accepția hasdeliană, de adevărat a lor, nu numai formală, la reliefurile noului context spiritual, ai cărui agenți purtători: talmăcitori,

Stan Velea Mariana Brăescu Nicolae Georgescu

INGENIERII CONSTRUCTIVI

CONSTRUCTORII

Intrearea in subiect

O simetrie de suflet și lumină indică, statistic, pe tară, la fiecare zece locuitori, un buceureștean. Aceeasi simetrie, foarte probabil, ar dezvălui la fiecare zece buceureșteni, un făr dîntr-o întreprindere existentă înainte de 23 iunie 1944. O palmă răsfătată — teritoriul municipiului București. Și pe fiecare decet este un colier de incusitate ingineriască: platforme industriale, Platforma Militari, spre drumul Pitestilor, Platforma Măgurele, ruptă din drumul Alexandriei, Platforma Băneasa, spre drumul Ploestilor, Platforma Danubiana, spre drumul Oltenitei, Platforma Ghencea-Moghioros, spre drumul Domestilor. Noi de patru decenii aceste coliere. Și fiecarei platforme i s-au convenit, în funcție de accesul ingineriască, orasele ei de focuri. Într-o astfel de incusitate ingineriască se deschis o platformă servitoare, subterană, metroul; peste puțini ani doar, dedesubtul Bucureștilor va circula rapid, silentios, cronometrat; probabil că din doi furi buceureșteni, unul va folosi metroul. Dar și o platformă a lacășurilor chemate să preschimbe definitiv Capitala într-o metropolă modernă, în conformanță cu profilul fintel noastre nationale; nou pentru civic al cărui orăzvi vor înflori convingător prin dantelata silueta a Casei Republicii.

Proprietarii, producătorii și beneficiarii incusintei ingineriasce locuiesc civilizată, muncesc civilizată, circula civilizată. Dacă inexistența cineva, fie si binevoitor, abateri de la regulă, faptul intervine ca subiectivitate periferică. Principiul incusintei ingineriasce n-are vină, cum nici un principiu n-are vină. Dar sărbătorește, prin rindurile prezente, o realitate atât de notă, atât de neînchipuit clar și pentru „veteranii” inși ai ei, incit subiectul nu poate fi decit omul lucrător, făuritor.

Desen după natură

Maistrul sau ucenic, adică elev abia pregătindu-se să-și zăbovească, să-și răspundă în dînt și să-și vadă visul cu ochii, făuritorul și pretutindeni același. Intii — el este neapărat frumos, indiferent de vîrstă, naționalitate și stîndardul breslei. Îl umple, ca o permanentă, fuziunea efortului de concepție și de act. El făurește, dîndu-și și dîndu-și făurind. Este, apoi, moral; făptuitor pentru toți ca pentru sine, deoarece de patru decenii toți sint ca unul. Este și curajos, îndrăzînd peste puterile așteptate de la mediocritatea rutinei, călduță și satisfăcută. Fără o asemenea îndrăzneală de concepție și faptă, colierele de incusitate ingineriască ar fi fost doar reazem de iluzii utopice în cazul cel mai fericit... A fost, și este, cu atât mai temerar făuritorul, cu cît făptuitorul sale, din metal nobil sau din lemn nobil sau din piele înobilă răzbat, pe meridianele Terrei, competitive. În afișis, făuritorul, acesti lucrător în metal sau lemn sau piele — e și un permanent

intelectual. Cine-si imaginează creația tehnică modernă fără o concepție aferentă, mizează pe vid și anacronism.

Momentul destăinuirii

Interese imediate și de perspectivă, conștența curiozității firești a scriitorului, mi-au tras pasii spre numele lucrător de incusitate ingineriască, platformele industriale buceureștene. Avînd avantajul noivelui m-am mînat și m-am lăsat uluit. Am învidiat metalul supus și cuminte, electri-citatea surzătoare, atomul pus la punct, cauciucul modelat, cazanul, șina și țeva trase la îndigou, tranzistorii determinați să-și spună cuvîntul. Am venit și revenit și tot venit. În preajma lor. Printre ei. Alături. Impresună. Și astfel m-am aflat și eu printre cei care nu de mult ani, au pus umărul ridicînd, scobînd, sfredelînd, defrînd, asociînd, pledînd, reusînd... Dar cine sint ei, invidiatii acestia aleși? Veteranii, desigur.

Din nou despre veterani

„Pentru că pe ei îl omădiez (cu toată invidia de care mă fac culpabil). Cine sint ei, de fapt? Ce-au realizat ei, în fond? ...Presupunîndu-l tipic, voi comite un exemplu. Aleg intențional (dar atât de firesc pentru cei 40 de ani de libertate) o mare întreprindere-antrepriză, meteor al centralei care, singură, face nucleul unei mari cunoscută și destie hotare platforme buceureștene. Ore lungi, pe cit de ghemuite, comprimate de surorize, mi-am cufundat trupul, hainele, gîndurile în fumul și cenusa și tendințele și mîrosurile combinate ale unei hale principale. Sau, halei vechi cum se scria pe acei veterani liberi sau tineri veterani, adică aceia cu minimum 18-20 ani vechime neîntreruptă: au auzat ei să bată primii țărasi și să traseze cu sfori perfect întinse locul viitoarelor hale și birouri și instalații și depozite și clădiri administrative, acolo. Lîna cele două hambare fotoșite de germani în ultimii război drept ateliere ale unui aeroplan clandestin; și au mai apucat, ei, să alege pe cîmpul sălbatic dimprețur, cînd Bucureștii erau numai o promisiune cetoasă a depărtărilor, un zvon firat de tramvaie și eșefii, de mîros tirat de miștii și bere răsuflată, la buzoie, atît re-prezenta atunci orașul pentru cei citiva pionieri ai uzinei; și să fugă, ei, prin holdele ivite nu se știe cum și să frizăze porumb și să smulăa ciupecii, să le prălească în țikăi cumpărate sau schimbate pe toate vechi cu sătărîni aculăi ciocnane de vremea aia, sau steroșite de la ne-vește. Inseși marginile Bucureștilor de atunci se identifică cu mahalalele neoclondule deosebite de comunele satelite. Cine vrea să afle cum a fost, în ce-au constat începuturile unei uzine din anul aștești, e nimerit să caute o mină de matri, dintre aceia care ziua intrază umblă de la tabourile de comandă la malaxoare, de-aici la vulturii sau la stivuitoare sau tocmai către extremitatea halelor, unde se face cîmbășit, acolo unde sint ei „veteranii” de patruzeci de ani, că e nevoie de un cunosător, de un meșter care să știeze pulul masinilor, utilităților, benzilor transportoare, manetelor, electrocarilor, al tuturor instalațiilor de încălzire, amestecare, răcire, trefilare sau gumare, al tuturor miilor de operali și resturi mărunte, care sînt automate dar necesare și, prin așa, misterioase și vitale, ale tuturor obiectelor, faptelor, gîndurilor care fac totalitatea zisă muncă, zisă proces tehnologic, zisă industrie, fără de care nu pot răsufia, vietui nici omul, nici uzina, nici orașul...

Un silogism perfecționat

Aceasi premisă, aceeași concluzie: veteranii sint cei cărora olim de tinerețe. Platformele incusintei ingineriasce și ai veteraniilor lor, perpetuati prin faptă și concepție. Asadar, cine n-are veterani, să-și procure degrabă. În anii socializării, platformele industriale constrîng Bucureștii la o fastă mîndrie internațională. O nobilitate care obligă: pe toți veteranii, respectiv pe proprietarii, producătorii și beneficiarii incusintei ingineriasce; pe noi toți, asadar. Un scris deschis, precum cerul acestei toamne senine în care Capitala patriei noastre și cetățenii ei împănă după cum le este și sufletul — prin de lumină și frumusețe — Congresul al XIII-lea al Partidului.

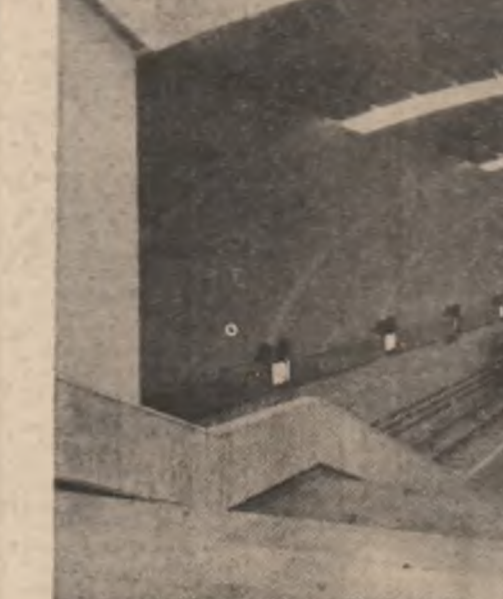
Mireea Constantinescu

cu partea cea mai frumoasă a omului, cu inima, încercînd să-și înțeleagă așa cum știe.

Să înțeleg de exemplu de ce s-a renunțat la monumentul care ar fi trebuit să marcheze renașterea orașului: au considerat, ei, zimnicenii, că lucrul cel mai frumos și cel mai adevărat de arătat îl reprezintă chiar orașul care în cinci ani a făcut să dispară o imagine ce părea de nedespilit pentru oricine care ar fi spus: Zimnicea este punctul cel mai sudic al țării. Altf. Pentru că după aceea nu ar mai fi știut ce să spună despre el. Așa cum adesea despre cîmpie spunem: ei se cultivă griul, seara, ovăzul, orzul, porumbul. Ca și cum ar fi un dar al naturii.

Zimnicea este un dar al oamenilor pentru un prezent continuu, pentru o istorie continuă.

Constantin Stan

Constantin Stan

petre ivancu

O liniște cosmică

Tară a mea de viață și de pămînt te învăluie căldă miera din cuvinte, singlețe tău de miresme tot mai fierbinte pulsează în cîntecul care sint.

iarba e tot mai verde acum, păsările au ochii de azur, dau inimii tale dulce cutur, fiecare piatră, fiecare drum.

o liniște cosmică în patrie bate, cu degete de lumină bate în geom, au înflorit porțile la cetate și mugurii explodează pe ram.

țărani duc iarba între pleoape, cu rădărit pe coapsa unui riu, cu duhul tăcut al blîndelor ape, trimiț rîvug de bine și de griu.

Rangul de țaran

sint truditor pe-un ochi de țară nu, doamnă, nu e o magie, sint un țaran ce veșnic ară pe o planetă de hirtie.

radu felix

Patrie

Mă apropii mereu de tine Ca de un liman al copilăriei, Aici nu sint niciodată singur Și nici trist nu pot fi, Chiar dacă toamne mai multe Apasă muntele și umărul meu Cu un bronz mișcător și fluid.

Mă apropii mereu de tine Ca de un țărîm de mare-nșorit, Unde valuri albastre mă leagănă Intr-un ritm mereu auzit, Aici nu sint niciodată bătrîn Și nici intristat vreedată Chiar dacă anotimpuri ca valuri mă trec.

Mă apropii mereu de tine Intr-un drum și-ntr-un ceas nesfirîit, Deși n-am plecat niciodată Mai departe de cit te-am iubit, Vis ai meu mai frumos decit toate, Rotund romănesc fără moarte — Stea de lumină în etern răsărit.

su plug de suflet trag mereu imense braze-n lanuri de cuvinte, am semănat în flori speranță, lumina sa profundă și fierbinte.

blestem ar fi putut să fie, dar nu e, doamnă, nici povară, sint un țaran ce veșnic ară cu braze-dinici de poezie.

Tablou de toamnă

cîmpia doarme învelită în șoapte brațele noastre cu înflorit de miresme, toamna ascultă culcată în ierburii, potcoamele cailor pierzindu-se în glezne.

prin cerdacul serii hoinăresc năluci, satul în amurg pare o cetate, griul obosit s-a întors în țărani cu ochii inocent luminînd

dinspre moarte.

Griul verde de acasă

In memoriam Marin Preda

și nu e tren să mă întorcă, prin mine pilpîie o coasă să-mi învelești lumina gurii cu griul verde de acasă.

eu, printre arborii de sticlă mă pierd ca-ntr-o uităce deasă, să-mi învelești lumina gurii cu griul verde de acasă.

Petale de lumină

miresma griului ca o maramă veche, iubita mea, fășnește în pridvor, cînd duc țărani toamna la păscut, peste cîmpia veșniciei lor.

ce griu curat, ca un blestem frumes, a răsărit în carnea ta divină, și peste dealurile adormite-n rouă sintem două petale de lumină.

Cîntec

Curînd nu voi mai fi decit un fruct ori o floare sau numai o ramură blajin mișcătoare bucuroasă de vederea luminii și întoarsă spre ea ca și cum eu inșami m-aș înălța pe picioare.

Curînd nu voi mai fi decit o șoapă ori un cuvînt, decit un murmur de vînt sau poate un pescăruș înaintea furtunii vestind răsăritul, începutul minunii ca și cum pe aripa lui aș pluti.

Curînd nu voi mai fi decit semnul, cui, de-nțebare f decit picătura o cîta, din mare f decit frunza pădurilor verzi, decit zvon de albine și țevi, omîntul, uitatul, temutul tirziu speranța că pot să mă știu...

Curînd... Ah, prea curînd!... Dar pînă atunci în toate fiind blindul, fierbintele astru Tuturora fericit mă închin și pînă nu-l, o, pînă nu-l, prea tirziu mă-mbrac într-o foame de-albăstru și cînt...

De dragoste

la veri, ai călcat pe-o stea Sau drept pe inima mea I Nu că doare, nici că-i tîrează Dar de-atuncea luminează

Și nu pot, nu pot, nu pot Din găoacea ei s-o scot

S-o așez cum se cuvine Sus pe cer — pe ea, pe tine —

Să rămîn fără de ea Cer pustiu cu nici o stea

Și să uit, să uit, să uit De călcîiul tău uimit

Și de călcătura care Mă aprînde și mă doare,

Inimă și stea și gură De blestem, deochetură.

Acuarela

Mai intii se va vedea mina apoi degetele se vor vedea, petele de vopsea pensula și umbra acoperișului casei de peste drum; Albul hirtiei impregnate întînsă pe șevaleț pentru surprînderea cit mai exactă a unei amintiri oarecare ori a unui zbor ușor de imaginat în aerul, melancolicul octombrie.

Și numai foarte tirziu, după ce vor adormi adinc ploile, frunzele și alte ciudate viețuitoare Umbra mișcătoare a artistului întorcînd fața visului către lumea mută din jur ar putea să se arate.

Din cînd în cînd...

Zimnicea — orașul simbol

fascinanta istorie a cîmpiei încă n-a fost scrisă. Sau, a fost scrisă numai pe porțuni, prin istoria celor cîteva localități, rămînînd să fie scrise acele imense netezișuri de civilizație extrem de rezistentă în ciuda materialului fragil din care ea a fost alcătuită — pămîntul. Apele scot adesea la iveală fragmente cu o vechime apreciabilă, plugurile se lovesc și ele de vremurile de demult, canalele de irigație dau, la rîndu-le, peste alte cîmpiri, planta-ta care acoperă mai bine de 10 luni cîmpia, fiind cea mai pretențioasă și mai migăloasă dintre culturi, presupune și impune o mare statistică precum și o civilizație bine tocmită. Or, griul a fost și este în continuare simbolul cîmpiei. Cîlcitarea naturală, rotirea făr de oprire a anotimpurilor au apropiat, se pare lumea cîmpiei de starea naturală în care foarte important, rămîne prezentul.

Scriu și gîndesc (gîndesc și scriu) la toate acestea cînd imaginea unui prea domol car coborîl pară din Grișoreșcu imi apare în minte traversînd printre blocurile, pietele și drumurile noi construite în Zimnicea. Coborău parcă din istoria Zimnicei, îndreptîndu-se numai el știe către ce. Acest car imi mai evocă înșă ceva, un fapt care adesea poate fi intilnit în aceste orășele: există oameni care încearcă să dea clipei un sens, să o fixeze în tabelul periodic al istoriei. Uneori astfel de om, din intimplare un bun prieten de-al meu, a cumpărat un „Zenit” cu care în primăvara anului 1977 a fotografiat Zimnicea. S-a gîndit el atunci că băiatul lui are dreptul și fără îndolată obliga-ția să știe și să vadă cum arăta orașul. Sigur, evocătorul ar fi fost vorba de scrierile de Vlahuța (sau Iorga în „Marea Enciclopedie”) despre Zimnicea care ani de zile nu și-a schimbat înfățișarea: „Pe șesul ce se așterne înspre apus, pînă în Rîșca Lungă, a fost vechea cetate-a Zimnicii, din care nu se mai vad acum decit santurile. Aici se găsește în pămînt urne de lut pline cu cenușă și sfărămături de oase, scule și rămășiți de podobe femeiești de pe vremea dacilor... Mai departe, pe mîguri ușor inclinate, de-a lungul malului se desfășoară în soare lanuri de griu și înfățișare. (...) Casa mică, arhitecturală de aia, povîrîntă sub copertina de oțel, au aerul unor moșnegi ce povestesc...” Asociate și imaginilor, povestea Zimniciei ar fi fost întreagă. Și va rămîne întreagă prin acel album de fotografii al lui Florian Ghițoi.

Ceea ce a fost după aceea, adică povestea

reconstruirii orașului a însemnat practic povestea solidarității umane. Au venit aici oameni din toate trustrile de construcții spre a așeza temelii noi orașului. Și orașul, se poate spune, nu a fost reconstruit și practic reconstruit într-un timp record, devenind orașul-simbol al ultimilor cinci ani. Ritmul a fost atât de înalt încît nici ei, zimnicenii, încă nu s-au dumirit și parte din ei nu s-a adaptat orașului cel nou, dereglîndu-le tabieturile lor de oameni obișnuiți cu grădini și vița de vie și meșteșurile și zorele și tot ceea ce mai compune farmecul unei Caseji la curte, după cum se spune. I-am văzut serile plimbîndu-se prin centrul nou al orașului, cu traburii la mîgăzîni, cei mare, pentru a vedea un film sau pentru un spectacol la casa de cultură, și aveau aerul și comportarea sfîșșoasă a unor țărani sosiți la oraș, sosiți la oraș cu bicicletele pentru că numai prin sate am mai văzut atîtea biciclete ca-n Zimnicea. Nu e nimic rău în asta, era frumusețea — fie să dureze cit mai mult — bunului simț cu care omul cîmpiei intimplină noutățile, cu amestecul de respect reținut și incîntătoare mirare.

Dacă față de orașul lor zimnicenii se arată sfioși — să zicem — față de modernele întreprinderi care au apărut aici tot în ultimii ani, se poartă autoritar. Le-au luat în primire sigur și siguri de ei, fără obișnuitele complexe, și sofisticatele instalații de la întreprinderile de țevi suțate înseamnă pentru ei nu numai un obisnuit loc de muncă ci și un prilej de a demonstra capacitatea de adaptare, prin „stăgăntă”, la ritmurile civilizației. Dezinvolti, ei au propus și au înfăptuit modificări instalatiilor, dovedind că automatizarea poate fi înțeleasă și de către toți cei care au răbdarea de a citi semnele griului și ale viței de vie. Au răbdarea și știința de a le descifra. Am pendulat, în biroul inginerului șef de la întreprinderea de țevi sudate, Gheorghe Casapu, între admirația străină de intrigașă și vechementa cu care se răspundea cererii de a prelua o comandă și sentimentul de patriotism local care mă lega de întreprinderea pe terenurile căreia am jucat fotbal în copilărie — Tevi Sudate din Colentina. Știam cit de veche e întreprinderea și de oameni de ispravă sint la Tevi Sudate din Colentina și realizam atunci cit de repede zimnicenii au ajuns competitivi, au ajuns să fie somități în materie. Dar, probabil că intimplarea — care făcea să mă lege printr-un telefon de copilărie — să mi-i apropie pe acești oameni din Zimnicea, și să privesc la ei

plastică

Expoziția Horea, Cloșca și Crișan

După cum ne-a obișnuit, Biblioteca Academiei Republicii Socialiste Română își face o datorie de onoare din a cinsti așa cum se cuvine prin acțiuni proprii, momentele aniversare ale istoriei culturii și neamului românesc.

În aceste zile de ruginie toamnă întrecută, găzduieste, la sediul său din Calea Victoriei 125, o interesantă expoziție consacrată împlinirii a 200 de ani de la izbucnirea Revoluției populare condusă de Horea, Cloșca și Crișan.

Organizată în cadrul „Zilelor academice istorice”, expoziția oferă o adevărată panoramă a desfășurării evenimentelor, etalînd cele mai importante și diferite piese originale, de o inestimabilă valoare documentară și artistică: desene și gravuri de epocă, foi volante, documente, fotografii, cărți postale ilustrate, însemnări istorice, manuscrise literare ale marilor scriitori români, cărți rare (ediții princeps și bibliofie), partituri și discuri muzicale, cronici și relatări contemporane ale unor călători străini în Transilvania, lucrări de referință de ultimă oră (cărți, ziare și reviste), ce consacră

spații ample bicentenarului revoluției. În linii mari, expozitează pot fi grupate în trei categorii: lucrări de istorie natională (de la tratate generale la monografiile speciale, studii și articole), izvoare narative străine și opere literare. Astfel concepută, expoziția interesează, în egală măsură, publicul larg și pe specialiștii (istorici, artiști plastici, istorici și critici literari).

Secțiunea interpretărilor istorice conține o gamă largă de manuscrise și publicații, de la cea dintii monografie a revoluției transilvane, publicată de Nicolae Densusianu cu prilejul centenarului (de la tratate generale la grandioase monografii a lui David Prodan, apărută recent, la bicentenar, alături de Istoria Românilor și Istoria românilor din Ardeal și Ungaria ale lui N. Iorga și de multe altele. Deosebit de importante, atît sub aspectul conținutului, cît și al valorii lor de patrimoniu, ni se par cele aproximativ 15 publicatii din secolele 18 și 19 ce transmit interesante știri despre țărani iobagi din Transilvania, despre luptele răscolurilor cu nobilimea și cu armata imperială, despre HOREA. Din-

muzică

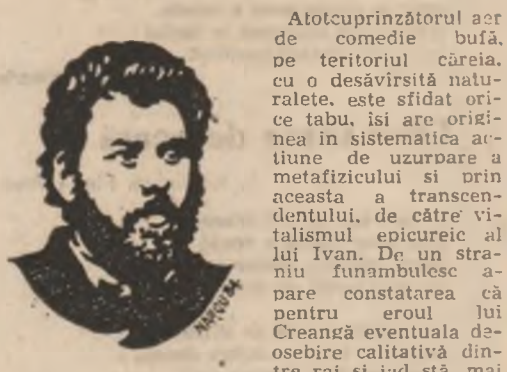
Arta interpretativă sovietică

Arta interpretativă sovietică se bucură la noi de un renume categoric, de un binemeritat prestigiu. Este o idee care a lesit întarită din intîmplieri cu publicul nostru, cuprins în Zilele culturale sovietice în R.S.R., cadru larg (la puțin timp după derularea Zilelor culturale romănești în U.R.S.S., manifestarea remarcabilă organizată și primită de public, cu puternice ecouri în mass-media), unde predomină au fost numeric manifestările muzicale, organizate cu sprijinul unor instrumentiști, cîntăreți și balerini prestigioși, a remarcabilei Orchestre de cameră a Filarmonicii de stat din Moscova, a Ansamblului popular rusesc academic de stat „Piatnițki” și a Ansamblului de estradă „Melodia”.

Stelele baletului sovietic se numeste unul dintre capitelele de cea mai largă audiență de public alături de coregrafii clasice și moderne, soliști de renume și balerini de valoare proveniți de pe diverse scene ale țării vecine. Remeșele școlii sovietice de balet se sprijină, în bună măsură, pe acuratețea dansului clasic (remarcabil aici în-nuta expresivă, eleganța interpretării din cunoscutul Adagio din actul II al baletului Lacul lebedelor de Cealikovski

ION CREANGĂ

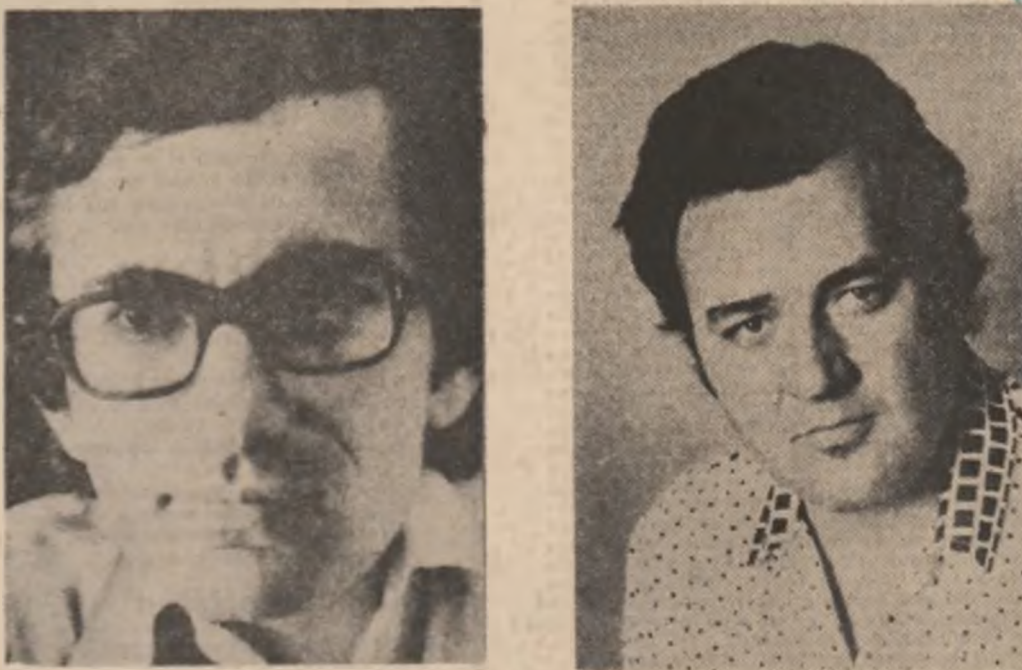
IV. Aprocriul funambulesc (3)

Atotcuprinzătorul ar... de comedie bufă... pe teritoriul căreia... de desăvârșită natura...

O istorie în imagini a literaturii române contemporane

VAZUTA DE ION CUCU

Nicolae Georgescu a terminat în anul 1982 seria de eseuri „Praguri moromețene” care se află în manuscris la editura „Cartea românească”

Moment festiv la Casa Scriitorilor cu prilejul decernării premiilor Uniunii Scriitorilor pe anul 1982: Valeriu Răpeanu, Nicolae Jil, Ion Brad, Irma Huszár și Ștefan Teaciu

Perspectiva clasicist-filozofică a lui Athanase Joja

A Athanase Joja, de la a cărui născare... în România Socialista... Clasa de filosofie...

Criteriile de clasificare ale acestor viziuni ale logicii... în care acestea apar, se dezvoltă sau stagnează...

Prin planul logicii ca atare, determinând aceste oscilații, cu aspect fenomenal... care determină și unitatea acestor viziuni...

Ilustrativ în acest sens, este soluția problemei adevărului... care implică istoricitatea logicii, evoluția ei în timp...

Joja coboară până la analize minuțioase, lingvistice, în care se introduce cu vechii comentarii greci... și de nesuferită viața la așa zicutele bătăniele...

Adevărul cu fundament în re nu poate fi însă ignorat, consideră Joja, în nici o viziune... El a răbătut până și în sistemele formaliste ale logicii matematice...

Nicolae Ciobanu

Petru Aruștei (VII)

Scenariu romantic cu un singur personaj, poezia lui Petru Aruștei este simplită și de o retorică adevărată...

doare să tacă nu poate să tacă, cel care doare să strige nu poate să strige... Cînd ei mîncău și beau nu eu le-am strigat...

Cezar Ivănescu

Istorie și onestitate

Printre condițiile care determină împlinirea unui destin de istoric... Din păcate, Aurică Simion nu a avut parte de viață lungă...

și forțele lui politice lucide și-au impus punctul de vedere în momentele dificile ale istoriei... Epoca tulburare are totdeauna o aparență și o esență...

Mihai Pelin

CUMPANĂ

Mere

Frîgul acesta și tremurul oștilor. Bătrîna vecină bate la ușă: împarte mere... un măr se rostogolește pe ciment...

George Alboiu

Fragment de frescă

Urmare din pag. 1

Artarea se introduce în narațiune cu dezvoltată și grație, ar spune desigur, de spirit, atmosfera înțelegătoare românească...

S-ar mai putea spune, vorbind despre această epocă, că nu atât preizolțata reconstrucții documentaristice...

Dimineața pierdută nu se vrea însă atât românească... fizice sau istoria unei case ce a proiectat timp de un secol generații succesive...

Prin problematică și construcție epică, Dimineața pierdută este unul dintre romanele incitante și valoroase din ultimul timp...

Alexandru Surdu

Din POEZIA SOVIETICĂ

EDUARDAS MIEZELAITIS

Miniaturi din Ildcs

In program, intia esti trecut... Jocu ti nicidecum nu vreau sa-l scap.

Pe pereți te caștri ne-ntrcută... Și ca nimeni poți să stai in cap.

Dar in cite m-a-ntrcut maimuța?... Pe pereți nu umblu nici puțin.

Esti ca omu-n rest, leită dintel, Căci natura, prețios serviciu.

Pe maimuța o-nzestră cu risul: Cel mai pur uman, mai vesel viciu.

Prețendinți la scumpa lui coroană... El in toate păsările vede;

Spre Parnas își poartă-n roșogale Coadă — foc bengal de curcubeu.

Dar coboară boabe de ciugale Printre vrăbii — jălnice plebe.

Lotus pal in palma tin — o faci De singurătăți mistuitoare.

Biet romantic, moartea ne-ntrmăia Te-a răpit real, fătă prihană.

Ne-nlăstăia, fătă-n negru pleo... Iși va prinde rei mai alb din lăstă.

În morții de naște-adănc, totuși... (Din vol. „Cardiogramă”, 1963).

A. Kalcson: „Noșteru oțelului”

MARINA IVETAIEVA

Cum dreapta pe un trup cu stînga-ncap... Sufia un vini — neant se-nține-n pripă

De la cea dreaptă la cea stîngă-arpă.

10 Iulie 1918

Priviști mărț, fără cuvint, Desvătăcării mele sporul.

Eu și tu ești delictuși mai... E-a timp o clipă trecătoare.

16 mai 1920

Tu, ce m-ai iubit cu falul Adevărat — minciună, Tu, ce m-ai iubit — val, arul

12 decembrie 1923

In românește de Ilie Bădiuț

In cazul de față vorbesc nu despre hantim, care noi nici să nu fie hantim, ci despre aceeași

Dacă în sala de proiectie sînt cîndu suta de oameni și vor discuta imediat cu o aplicație.

Unul din marile succese in spectacolul de operă contemporan este considerată a fi fa-

Elisa Morante, cunoscuta scriitoare ita-

Chindă, citind o povestire, înțeleg că a fost

Fantele oamenilor trebuie să fie în centrul

In românește de Vera Făgădaru

CULTURA ROMĂNEASCĂ IN LUME

LA BIBLIOTECA ROMANĂ DIN ROMA a avut loc, la încheierea manifestărilor desfășurate

REPERE

Cunoaștere și comunicare

efortul de traducere și răspîndire a literaturii române peste hotare constituie in cele din urmă o problemă a stră-

ROMANUL lui Robert Coover, „La Bonne et

UNA DIN EMISIUNILE DE TELEVIZIUNE care mai tîrziu vor fi proiectate recent pe micile

ELSA MORANTE, cunoscuta scriitoare ita-

SPORT

Căutînd în mierea timpului

Recunosc: sînt unul dintre pușinii oameni care și construieste zilnic paradisi

SUB GENERICUL „Literatura țărilor vecine”, in Viena, a avut loc o seară culturală dedicată

oacăzi ce presupuneau schimb de idei și de cărți. M-a frapat întotdeauna mîna concentrată și do-

L-am înțilit pe Domokos Janos in mai multe ocazii ce presupuneau schimb de idei și de cărți.

Aurel-Dragoș Munteanu

Vasili Șukșin: «Cum înțeleg eu povestirea»

am să încep cu filmul, oricît ar pare de ciudat. Orice priveliste creată de artist pentru delectarea artistică este o armonie

înțeles cu o claritate deosebită. Noșteru am avut nu sînt o povestire, nu sînt o țară

Picture de Vladimir Stankin

Balcanice ORHAN VELI Iluzie M-am eliberat dintr-o mai veche iubire; De-acum toate femeile sînt frumoase.

MELIH GENDET ANDAL Păsări și nori In țara ta nu ai Sub o lampă de aramă Am căsat un vechi manuscris înțecat

In curînd: ALMANAHUL «LUCEAFĂRUL» 1985

Luceafărul Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMANIA

Redactor șef: Nicolae Don Frontelotă, Mihai Ungheanu (redactor șef adjunct)

REDACȚIA: București, Piața Școlii nr. 1, tel. 17 32 09 ADMINISTRAȚIA: Calea Victoriei nr. 116, tel. 50 74 96